

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра механічної та електричної інженерії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Станіслав ПОПОВ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обовязкова навчальна дисципліна)

ПАТЕНТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

освітньо-наукова програма	Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві
спеціальність	133 Галузеве машинобудування
	208 Агроінженерія
галузь знань	13 Механічна інженерія
	20 Аграрні науки та продовольство
освітній ступінь	магістр
факультет	інженерно-технологічний

Полтава
2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Патентна діяльність» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві спеціальності 133 Галузеве машинобудування, 208 Агроінженерія

Мова викладання: державна

Розробник: Юлія БАСОВА, доцент кафедри механічної та електричної інженерії, кандидат технічних наук, доцент

02 вересня 2024 року

 Юлія БАСОВА

Схвалено на засіданні кафедри механічної та електричної інженерії
протокол від 02 вересня 2024 року №1

Погоджено гарантом освітньої програми Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві

02 вересня 2024 року

 Антон КЕЛЕМЕШ

Схвалено головою ради з якості
вищої освіти спеціальності Галузеве
машинобудування протокол
від 02 вересня 2024 року №1

 Руслан ХАРАК

Схвалено головою ради з якості
вищої освіти спеціальності
Агроінженерія протокол
від 02 вересня 2024 року №1

 Олексій БУРЛАКА

1 Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	133ГМ мд 2024[2](ОНП)
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Лабораторні (годин)	—
Самостійна робота (годин)	60
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), годин	—
Форма семестрового контролю	залік

2 Мета вивчення навчальної дисципліни

оволодіти теоретичними знаннями про об'єкти промислової власності та авторського права і набути практичних навичок щодо оформлення матеріалів заявки на об'єкти права інтелектуальної власності.

3 Передумови для вивчення навчальної дисципліни

передумови відсутні

4. Компетентності:

загальні:

- ЗК 1. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

фахові:

– ФК 2. Критичне осмислення передових для галузевого машинобудування наукових фактів, концепцій, теорій, принципів та здатність їх застосовувати для розв'язання складних задач галузевого машинобудування і забезпечення сталого розвитку.

– ФК 6. Здатність виконувати науково-практичні та прикладні дослідження в машинобудівній галузі

– ФК 12. Здатність до отримання і аналізу інформації щодо тенденцій розвитку аграрних наук, технологій і техніки в сільськогосподарському виробництві.

– ФК 14. Здатність використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, які розробляються та знаходяться в господарському обігу.

5. Програмні результати навчання

ПРН 4. Планувати наукові та прикладні дослідження, обґрунтовувати вибір методології і конкретних методів дослідження.

ПРН 5. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі.

ПРН 6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

ПРН 13. Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 4. Планувати наукові та прикладні дослідження, обґрунтовувати вибір методології і конкретних методів дослідження	знати основні поняття про об'єкти промислової власності та авторського права
ПРН 5. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі	знати основні джерела нормативно-правового регулювання відносин щодо охорони та використання об'єктів промислової власності
	володіти основними етапами творчої винахідницької діяльності
ПРН 6. Відшукувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її	володіти основними прийомами підбору патентної документації та аналізу патентної інформації
ПРН 13. Забезпечувати охорону інтелектуальної власності	володіти основними прийомами оформлення матеріалів заявки на об'єкти права інтелектуальної власності в основі галузевого машинобудування відповідної галузі

6. Методи навчання і викладання

- словесні методи: лекція; розповідь-пояснення;
- наочні методи: демонстрування;
- практичні методи: практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування; тезування, анотування;
- комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій.

7 Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Система інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів інтелектуальної власності. Виникнення та еволюція інтелектуальної власності. Особливості розвитку інтелектуальної власності в Україні.

Джерела права інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності в нормах Конституції України і Кодексах України. Відображення норм права інтелектуальної власності у загальному законодавстві України. Джерела спеціального законодавства України з питань охорони інтелектуальної власності. Джерела права промислової власності. Джерела авторського права і суміжних прав. Джерела правової охорони нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Державна система правової охорони інтелектуальної власності Міністерство економіки України. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ). Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (УІВ). Управління патентно-інформаційних послуг та проєктів. Фабрика ідей. Біржа промислової власності. Українського агентства з авторських і суміжних прав (УААСП).

Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Головна мета ВОІВ. Союзи та договори, адміністративні функції яких виконує ВОІВ. Участь України в роботі ВОІВ. Європейська патентна організація (ЄПО). Євразійська патентна організація.

Міжнародні договори з питань охорони промислової власності. Регіональні угоди з питань охорони промислової власності. Угоди з питань міжнародної класифікації об'єктів промислової

власності. Міжнародні конвенції в сфері охорони авторських прав і суміжних прав. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність.

Тема 3. Патентна інформація та документація

Загальні поняття про патентно-інформаційну діяльність. Поняття науково-технічної інформації. Джерела інформації та джерела патентної інформації. Стандарти ВОІВ загального характеру щодо інформації та документації, що застосовуються до будь-якого права промислової власності. Стандарти щодо винаходів, промислових зразків, знаків для товарів і послуг. Стандарти щодо класифікацій.

Патентно-інформаційна діяльність. Патентно-інформаційні органи. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Регіональні міжнародні організації, їх діяльність. Державні центри патентної інформації та документації. Державна науково-технічна бібліотека. Національний і галузевий патентний фонд. Довідково-пошуковий апарат.

Патентно-інформаційні ресурси. Патентна інформація та її використання. Спеціальні форми джерел інформації: опис, формула, бібліографічні дані. Бюлетені, що містять офіційну інформацію щодо об'єктів промислової власності. Автоматизовані бази даних. Патентна документація провідних країн світу: Великої Британії, іншого зарубіжжя та ін.

Системи класифікації. Характеристика Міжнародної патентної класифікації (МПК). Правила надання винаходу (корисний моделі) індексу рубрики МПК. Характеристика Міжнародної класифікації промислових зразків (МКПЗ). Правила надання промислового зразку індексу рубрики МКПЗ. Характеристика Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП). Правила групування переліку товарів і послуг відповідно до МКТП для певного знака.

Патентно-інформаційна діяльність. Патентний пошук, його мета. Види патентного пошуку: тематичний, іменний, нумераційний, регламентний. Повнота пошуку, релевантність, пертинентність, інформаційний шум, точність пошуку. Пошуковий масив документів. Інформаційна пошукова система. Інформаційний запит.

Тема 4. Набуття прав на об'єкти промислової власності

Правова охорона об'єктів патентного права. Охорона прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Правова основа і процедура охорони. Терміни дії охоронних документів. Умови надання охорони на винаходи. Новизна, (поняття рівня техніки, пріоритет, правила його визначення, пільга по новизні), винахідницький рівень, промислова придатність. Умови надання охорони на корисну модель: новизна, промислова придатність.

Умови надання охорони на промисловий зразок: новизна оригінальність, промислова придатність. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту, припинення його дії та визнання недійсним.

Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг. Правова охорона знаків для товарів і послуг. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок одержання свідоцтва, припинення його та визнання недійсним.

Правова охорона зазначень походження товарів. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та /або права на його використання. Порядок визнання недійсною та припинення правової охорони зазначень походження товарів. Правова охорона фірмових найменувань.

Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Охорона прав на сорти рослин. Охоронний документ. Термін дії охоронного документу. Право на отримання. Умови і порядок набуття прав на сорти рослин.

Припинення чинності майнового права на сорт та визнання його недійсним. Охорона прав на топографії інтегральних мікросхем. Правова сторона охорони. Охоронний документ. Право на реєстрацію і її порядок. Термін дії охоронного документу.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливість

ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції

Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності

Зміст майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Права та обов'язки, що впливають з охоронного документу на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації комерційних позначень: знака для товарів і послуг, зазначення походження товару, комерційного найменування.

Обмеження прав власника охоронного документу на об'єкт права інтелектуальної власності. Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права. Вільне використання творів. Суміжні права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними права. Обмеження суміжних прав.

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензія та її види. Невиключна (проста), виключна, повна, одинична, супутня, перехресна, відкрита, примусова, субліцензія тощо. Поняття "ліцензіар", "ліцензіат" і ціни ліцензії. Договір про передання виключних майнових прав.

Ліцензійний договір, вимоги до його укладання. Структура ліцензійного договору. Протокол про наміри та укладання договору про конфіденційність. Розробка проекту угоди. Розробка детального проекту ліцензійного договору. Оформлення і реєстрація ліцензійного договору.

Виняткова природа та види авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Термін дії авторського права. Використання творів без виплати винагороди. Використання творів з виплатою винагороди.

Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності

Обставини, в яких необхідна оцінка вартості права на об'єкти інтелектуальної власності. Цілі, база оцінки та види платежів.

Особливості оцінки прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг), об'єкти авторського права та суміжних прав, технічну документацію, ноу-хау.

Особливості оцінки інтелектуальної власності під час: внесення до статутного капіталу; банкрутства; внесення в заставу; приватизації; оцінки вартості ліцензій тощо. Три підходи до визначення вартості об'єктів інтелектуальної власності. Затратний підхід, дохідний підхід, ринковий підхід. Методи дисконтування і капіталізації доходу.

Ціна ліцензії. Фактори, що починають ціну ліцензії. Види ліцензійних платежів. Визначення ціни ліцензії методом роялті. Визначення ціни ліцензії з використанням паушальних платежів, для комбінованих платежів. Визначення мінімальної, максимальної та справедливої ціни ліцензії.

Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності

Поняття захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття виключних прав. Поняття використання об'єкта інтелектуальної власності. Виявлення порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Поняття контрафактного та піратського товару.

Загальні поняття про форми і способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Суть юрисдиктної форми захисту прав. Суть неюрисдиктної форми захисту прав. Способи захисту прав і законних інтересів авторів і власників прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові та кримінально-правові.

Адміністративний порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Розгляд і вирішення спорів органами державного управління. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності згідно з конкурентним законодавством. Адміністративна відповідальність за окремі порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності

8 Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 133ГМ_мд_2024[2](ОНП)			
	усього	у тому числі		
		лек.	п.	с.р.
Тема 1. Система інтелектуальної власності	12	2	2	8
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	13	2	2	9
Тема 3. Патентна інформація та документація	14	4	2	8
Тема 4. Набуття прав на об'єкти промислової власності	15	2	4	9
Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності	13	2	2	9
Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності	13	2	2	9
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності	10	2	-	8
Усього годин	90	16	14	60

6 Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин Денна форма 133ГМ_мд_2024[2](ОНП)
Тема 1. Вивчення об'єктів інтелектуальної власності	2
Тема 2. Вивчення умов патентоспроможності об'єктів патентного права	2
Тема 3. Вивчення основних положень і порядку проведення патентних досліджень.	2
Тема 4. Вивчення порядку складання заявок на винахід (корисну модель)	4
Тема 7. Вивчення основних етапів проведення оцінки винаходів (корисних моделей)	2
Тема 8. Ліцензійний договір, вимоги до його укладання	2
Разом	14

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна форма 133ГМ_мд_2024[2](ОНП)
Тема 1. Система інтелектуальної власності		
1	Функції і структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Перерахуйте та охарактеризуйте міжнародні договори, які полегшують одержання охорони промислової власності в кількох державах. Охарактеризуйте міжнародні договори, що засновують міжнародні класифікаційні системи. Міжнародні джерела правової охорони нетрадиційних об'єктів.	8
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності		
	Європейська патентна організація Євразійська патентна організація. Регіональні угоди з питань охорони промислової власності. Вимоги Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг та протоколу Мадридської угоди. Міжнародна система охорони авторського й суміжного прав.	9

Тема 3. Патентна інформація та документація		
	Патентна документація провідних країн світу: Великої Британії, іншого зарубіжжя та ін. Бази даних патентної документації провідних країн світу	8
Тема 4. Набуття прав на об'єкти промислової власності		
2	Умови надання охорони на промисловий зразок. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту, припинення його дії та визнання недійсним	9
Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності		
6	Структура ринку інтелектуальної власності. Фактори, що впливають на функціонування ринку інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності як об'єктів оцінки.	9
Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності		
7	Виникнення, розвиток та значення міжнародної торгівлі ліцензіями. Характерні особливості та тенденції розвитку ринку ліцензій. Ринок ліцензій в Україні: його характерні особливості та тенденції розвитку. Класифікація та характеристика авторських договорів	9
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності		
8	Поняття захисту права інтелектуальної власності та предмет захисту. Назвіть форми та способи захисту прав. Сутність адміністративного порядку захисту прав. Види адміністративної відповідальності за порушення прав. 1. Поняття судового порядку захисту.	8
	Разом	60

9 Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

10 Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 4. Планувати наукові та прикладні дослідження, обґрунтовувати вибір методології і конкретних методів дослідження. ПРН 5. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі. ПРН 6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її. ПРН 13. Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.	Виконання вправ на практичних заняттях. Розв'язування тестів. Виконання завдань самостійної роботи.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Система інтелектуальної власності	5	5	5	15
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	5	5	5	15
Тема 3. Патентна інформація та документація	5	5	5	15
Тема 4. Набуття прав на об'єкти промислової власності	10	5	5	20
Тема 6. Розпорядження правами інтелектуальної власності	5	5	5	15
Тема 7. Оцінка прав інтелектуальної власності	5	5	5	15
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності	—	—	5	5
Разом	35	30	40	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях

5	виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено звіт, в якому відображено здатність до практичного застосування отриманих знань стосовно патентування наукової продукції, дано відповіді на контрольні питання;
4	виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено звіт, в якому відображено здатність до практичного застосування отриманих знань стосовно патентування наукової продукції, дано неточні відповіді на контрольні питання
3	виконано завдання практичної роботи повністю, оформлено звіт не в повному обсязі, в якому в основному відображено здатність до практичного застосування отриманих знань стосовно патентування наукової продукції, дано неточні відповіді на контрольні питання
2	виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, оформлено звіт не в повному обсязі, в якому в частково відображено здатність до практичного застосування отриманих знань патентування наукової продукції, дано неточні відповіді на контрольні питання
1	виконано завдання практичної роботи не в повному обсязі, оформлено звіт не в повному обсязі, не розкрито тему, відсутні відповіді на поставлені питання, допущені грубі помилки у оформленні, здобувач вищої освіти не вірно трактує основні положення, факти, правила, та не демонструє знань стосовно патентування наукової продукції
0	не виконано практичну роботу та не представлено звіт на захист, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнень програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання

розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні здобувач вищої освіти демонструє розуміння сутності матеріалу, про що свідчать 90 -100 % правильних відповідей

4	на середньому рівні здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень завдань що свідчать 70 – 89 % вірних відповідей)
3	на достатньому рівні здобувач вищої освіти демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу, що підтверджується 60 – 69 % вірних відповідей
2	на низькому рівні здобувач вищої освіти демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; має 50 – 59 % вірних відповідей
0	здобувач вищої освіти не демонструє знань, у нього відсутнє розуміння основних положень матеріалу; має менше 49 % вірних відповідей (<i>бали не нараховуються, необхідне повторне виконання завдання</i>).

Шкала та критерії оцінювання
виконання завдань самостійної роботи

5	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в повному обсязі, в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував знання щодо патентування наукової продукції.
4	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи і, в якому він в повному обсязі, але із незначними неточностями відповів на поставлені питання і продемонстрував знання щодо патентування наукової продукції.
3	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи, в якому він в основному відповів на поставлені питання і продемонстрував неглибокі знання щодо патентування наукової продукції.
2	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи, в якому він частково відповів на поставлені питання і частково продемонстрував знання щодо патентування наукової продукції.
1	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи, в якому він недостатньо відповів на поставлені питання і частково продемонстрував знання щодо патентування наукової продукції.
0	Здобувач вищої освіти представив не виконав самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнень програмних результатів

**12 Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

Засоби навчання: інформаційний супровід із використанням платформи Moodle; комп'ютер (ноутбук) – 1 шт.; пристрій мультимедійний (проектор) – 1 шт.; проекційний екран – 1 шт.; презентації.

Перелік інструментів, обладнання, необхідного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує спеціалізована навчальна лабораторія № 327.

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: лабораторні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату

- щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ.

- щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняний, стажування тощо) навчання може відбуватись з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканом факультету.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої

освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.

- щодо оскарження результатів оцінювання: здобувач має право подати апеляцію для оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів регламентована Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ.

12 Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білоусова Н. О., Гаврушкевич Н. В., Данильченко М. А. та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова, доц. А. С. Ромашко. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.

2. Басова, Ю. О. Кожушко Г. М., Шурдук І. В. Патентознавство та ліцензування: навч. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2019. 165 с.

3. ДСТУ 3575–97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. [Чинний від 1998-01-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 1997. 16 с.

4. ДСТУ 3574–97. Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення. [Чинний від 1998-01-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 1997. 10 с.

Допоміжні

5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 зі змінами [Електронний ресурс]. ULR: Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (Дата звернення 28.08.2024 р).

6. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». (Введений в дію Постановою ВР № 3769-ХІІ (3769-12) від 23.12.93 // ВВР. – 1994. – № 7. – Ст. 33) [Електронний ресурс]. ULR: Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3687-12>. (Дата звернення 28.08.2024 р).

7. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України 22.01. [Електронний ресурс]. ULR: Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01#Text> (Дата звернення 28.08.2024 р).

8. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р., № 1716. [Електронний ресурс]. ULR: <https://www.kmu.gov.ua/npas/10382176> (Дата звернення 28.08.2024 р).

9. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002, № 197. [Електронний ресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0364-02#Text>. (Дата звернення 28.08.2024 р).

10. Ширін Л.Н., Салов В.О., Денищенко О.В., Барташевський С.Є., Коровяка Є.А., Расцветаєв В.О. Інженерна творчість і патентознавство : підручник / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 300 с.

11. Басова Ю. О., Омельченко Н. В., Школяр С. П. Інтелектуальна власність : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Компакт-ЛВ, 2008. 164 с.

12. Ширін Л.Н., Салов В.О., Денищенко О.В., Барташевський С.Є., Коровяка Є.А., Расцветаєв В.О. Інженерна творчість і патентознавство : підручник. Д. : НТУ «ДП», 2019. 300 с.

13. Басова Ю. О., Левченко Ю. В., Романенко В. С Комп'ютерне піратство і основні методи боротьби з ним. *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності*: матер. ІХ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Полтава, 27-28 берез. 2024 р. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 114-116.

14. Губа Л. М., Басова Ю. О., Барабаш В. О. Використання штучного інтелекту в інтелектуальній власності: тенденції та виклики. *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності*: матер. ІХ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Полтава, 27-28 берез. 2024 р. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 119-122.

15. Басова Ю.О., Губа Л.М. Торговельна марка як засіб ідентифікації товару *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності*: матер. VIII ІВсеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Полтава, 23-24 берез. 2023 р. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 161-163

16. Басова Ю.О. Левченко Ю.В. Охороноздатність комп'ютерних програм і їх окремих елементів *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності*: матер. VIII ІВсеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Полтава, 23-24 берез. 2023 р. С. 158-161

17. Басова Ю.О., Шурдук І.В. Впровадження інноваційних технологій при викладанні дисципліни «Інтелектуальна власність». *Новітні інформаційні технології: проблеми, розвиток та досвід впровадження* : матеріали XXXVII Міжнар. наук.-метод. конф. м. Полтава, 28–29 берез. 2012 р.. Полтава, 2012. Ч. 2. С. 221–223.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерство економіки України / Інтелектуальна власність. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

2. Державна система правової охорони інтелектуальної власності [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk>.